

När det offentliga blir privat - konsekvenser, tillgänglighet och framtid

---

Per Matsson
JurArk AB
p.matsson@jurark.se

JurArk AB

Offentligt - privat

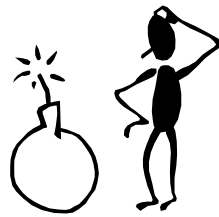
- Det har alltid fungerat så att verksamheter ibland har drivits i privat regi, ibland i offentlig regi
- Detta påverkar insynen och arkivbildningen och som vi får leva med, både som medborgare och som arkivarier

JurArk AB

Att tänka på...

- Lagliga krav
- Verksamhetsperspektivet
- Avtal

JurArk AB

Lagliga krav

- Arkivlagen
- Överlämnandelagen/förvaringslagen
- Sekretesslagen
- Kommunallagen
- Speciallagar (SoL, LSS, PjL/PdL m.fl.)

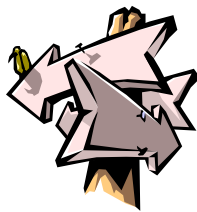

JurArk AB

Alternativ

- Egen regi
- Intraprenader
- Alternativa driftsformer
- Privatisering

JurArk AB

Intraprenader

- Beställar- och utförarorganisation
- Hos beställaren
  - Handlingar som rör beslut och uppföljning
- Hos utföraren
  - Handlingar som rör den löpande verksamheten
- **Samtliga handlingar allmänna**

JurArk AB

Alternativa driftsformer

- Kommunala eller statliga företag
- Driftentreprenader
- Övrig enskild verksamhet
- Kundvalssystem med enskild utförare
- Köp av tjänster

JurArk AB

Statliga företag

- TF:s, sekretesslagens och arkivlagens regler gäller inte generellt
- Överlämnandelagen/förvaringslagen

JurArk AB

Kommunala företag

- Verksamheten överförs till ett kommunalt bolag eller en kommunal stiftelse
- Offentlighetsprincipen gäller i 1:9-företag

JurArk AB

Driftentreprenader

- Entreprenören driver en offentlig verksamhet med det offentliga som huvudman

JurArk AB

Kommunala driftentreprenader

- Kommunen/landstinget
  - Beslutar om verksamhetens mål, inriktning, omfattning och kvalitet samt ansvarar för uppföljning, utvärdering och eventuella kompletterande insatser
- Entreprenören
  - Producerar
  - Ansvarar enligt avtal

JurArk AB

Inför entreprenadupphandling

- 3 kap. 19 a § kommunallagen:
  - Om en kommun eller ett landsting sluter avtal med någon annan om att denne skall utföra en kommunal angelägenhet skall kommunen eller landstinget beakta intresset av att genom avtalet tillförsäkras information som gör det möjligt för allmänheten att få insyn i hur angelägenheten utförs

JurArk AB

Kommunala driftentreprenader

- Handlingar hos kommun/landsting
  - Upphandling
  - Beslut
  - Avtal
  - Uppföljning
  - Utvärdering
  - Handlingar efter avslutad entreprenad
  - **Samtliga handlingar allmänna**
- Handlingar hos entreprenör
  - Handlingar rörande den löpande verksamheten
  - **Handlingarna är inte allmänna**

JurArk AB

Avtal med entreprenör

- Insyn
- Uppföljning
- Dokumentation
- Förvaring av handlingar

JurArk AB

Dokumentation/förvaring av handlingar

- Av avtalet bör framgå att entreprenören och dess personal har tillräcklig kunskap när det gäller regler om dokumentation, tystnadsplikt etc.
- I avtalet bör man se till att dokumentation lämnas till kommunen eller landstinget då verksamheten eller entreprenaden upphör, alternativt då vårdtagare (motsv.) avlider eller flyttar

JurArk AB

Dokumentation hos enskild utförare inom socialtjänsten

- I enskild verksamhet som står under länsstyrelsens tillsyn enligt SoL eller LSS skall dokumentation gallras två år efter sista notering
- Handlingar som rör placering av barn utom hemmet (HVB-hem) ska bevaras och lämnas över till socialnämnden i beslutskommunen

JurArk AB

Övrig enskild verksamhet

- Avknoppning, verksamhet bedriven av föreningar och företag
- Ej allmänna handlingar i verksamheten där
- Handlingar kan inte utan vidare lånas ut dit

JurArk AB

Köp av tjänster

- Kommunen/landstinget köper t.ex. en plats på ett behandlingshem
- Handlingarna hos utföraren tillhör denne och är inte allmänna
- Avtal om att handlingar bevaras och överlämnas till den placerande kommunen

JurArk AB

Privatisering

- Myndigheten överlåter hela verksamheten till en enskild
- Överlämnandelagen/förvaringslagen gäller

JurArk AB

Privatisering av kommunala företag

- Vid utförsäljning av ett kommunalt företag gäller fortfarande offentlighetsprincipen när det rör de handlingar som uppstått under den tid företaget var kommunägt
- Dessa handlingar kan lånas ut för viss tid för att sedan återlämnas till arkivmyndigheten i kommunen eller landstinget

JurArk AB

Friskolor

- Kommunala friskolor lyder under samma offentligrättsliga regler som övriga kommunala verksamheter
- Privata friskolor lyder under skolförfattningarna, men inte under TF, sekretesslagen, arkivlagen, kommunallagen, förvaltningslagen m.fl. offentligrättsliga lagar

JurArk AB

Handlingar till friskolor?

- Allmänna handlingar kan inte överlämnas till privata friskolor i original, endast som kopia
- Elevhälsovårdsjournaler lånas ibland ut under begränsad tid till vissa friskolor som skrivit på avtal om att hantera handlingar enligt arkivets krav

JurArk AB

Friskolans handlingar

- I skolförfattningarna finns vissa grundkrav om dokumentation som även friskolor måste följa
- Handlingarna är inte allmänna och det finns inga skyldigheter att bevara dem längre än för skolans eget behov

JurArk AB

Framtiden

- De statliga och kommunala arkiven har till uppgift att bevara och vårda de arkiv som uppstår i verksamheten
- Handlingar från privat verksamhet överlämnas till offentliga arkiv enligt lag eller överenskommelse
- Kontinuitet kommer att brytas
- Samarbete offentliga/privata arkiv

JurArk AB